

ҰЙЫМ СТАНДАРТЫ

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

Қаралды және бекітілді
отырыста

Директорлар Кеңесінің
бастан 05 03 2022 ЖЫЛ

Хаттама № 3

ТӨУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

СМЖ ҰС 6.02.3-22

«Торайғыров университет» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Павлодар

2022

Тәуекелдерді басқару

СМЖ ҰС 6.02.3-22

Алғысөз**1 Жұмыс тобы ӘЗІРЛЕГЕН.****2 ӘЗІРЛЕУШІЛЕР**

2.1 Жұмыс тобының жетекшісі: Ж. Н. Матенова – комплаенс - офицер-Комплаенс қызметінің басшысы.

2.2 С. К. Ильясов – аккредиттеу және сапа менеджменті жүйесі офисінің бастығы.

2.3 А. М. Абенова – аккредиттеу кеңсесінің және сапа менеджменті жүйесінің сапасын басқару бойынша консультант.

3 Комплаенс қызметі ЕНГІЗГЕН.

4 БЕКІТІЛГЕН 2022 жылы 25 03 № 31-07/221 бұйрығымен

5 ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ 25 03 2022 жыл

6 6.02.2–20 СМЖ ҰС ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ**7 САРАПШЫЛАР ТОБЫ**

7.1 Сараптама тобының жетекшісі: Н. Н. Саханов – басқарма аппаратының басшысы.

7.2 Р. А. Сәбитова – құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу басқармасының басшысы.

7.3 Б. М. Кенжетаев – ішкі аудит қызметінің басшысы.

7.4 Нормобақылау: Г. С. Баяхметова – аккредиттеу кеңсесінің және сапа менеджменті жүйесінің сапа жөніндегі инженері.

8 Ұйым стандартын ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ 3 жылда 1 рет.

2

ҚҰЖАТТЫ РҰҚСАТСЫЗ КӨШПРУГЕ ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ!

Осы құжат «Торайғыров университеті» КЕАҚ Басқарма төрағасы-ректорының рұқсатынсыз толық немесе ішінара қайта шағарылмайды, көбейтілмейді және тартылмайды, көбейтілмейді және тартылмайды

2

ҚҰЖАТТЫ РҰҚСАТСЫЗ КӨШПРУГЕ ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ!

Осы құжат «Торайғыров университеті» КЕАҚ Басқарма төрағасы-ректорының рұқсатынсыз толық немесе ішінара қайта шағарылмайды, көбейтілмейді және тартылмайды, көбейтілмейді және тартылмайды

Мазмұны

1	Қолдану саласы	4
2	Нормативтік сілтемелер	5
3	Терминдер мен анықтамалар	5
4	Белгілер мен қысқартулар	9
5	Жауапкершілік және өкілеттіктер	9
6	Тәуекелдерді анықтау әдістері	10
7	Тәуекелдерді жіктеу	12
8	Тәуекелдерді сапалы бағалау	13
9	Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралармен және олардың кезеңділігімен тәуекелдер тізілімін әзірлеу	16
10	Тәуекелдер мониторингі	17
11	Қорытынды ережелер	18
12	Келісу, сақтау, тарату	18
13	Өзгерістер	18
	А қосымшасы Тәуекелдің әсер ету деңгейін бағалау	19
	Б қосымшасы Тәуекелді іске асыру ықтималдығының деңгейін бағалау	21
	В қосымшасы Тәуекелдер картасы	22
	Г қосымшасы Тәуекелдерді басқару тізілімі	23
	Д қосымшасы Тәуекелдерді басқару бойынша өткізілген іс-шаралар туралы есеп	24
	Е қосымшасы Келісу парағы	25
	Ж қосымшасы Танысу парағы	26
	И қосымшасы Мерзімді тексерулерді есепке алу парағы	27
	К қосымшасы Өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу парағы	28

1 Қолдану саласы

1.1 Осы стандарт "Торайғыров университет" коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі – КЕАҚ) тәуекелдерді басқару саясатының пайымын, мақсаттары мен міндеттерін айқындайды, сондай-ақ одан әрі талдау, бағалау және басқару үшін тәуекелдерді сәйкестендіру және тәуекелдер тізіліміне енгізу рәсімін айқындайды.

1.2 Тәуекелдерді басқару әдіснамасы ИСО (стандарттау жөніндегі халықаралық ұйым) халықаралық стандарттары бойынша PDCA (жоспарлау – орындау – бақылау – жақсарту) циклін қолдану арқылы құрылған.

1.3 Тәуекелдер мынадай рәсімдер шеңберінде анықталуы мүмкін:

- тәуекелдерді бастапқы анықтау және түгендеу - тәуекелдер тізілімін бастапқы жасау және оны үнемі қайта қарау;

- әлеуетті тәуекелді анықтау-операциялық қызмет барысында әлеуетті тәуекелді анықтау;

- аудит барысында тәуекелді анықтау-қаржылық және қаржылық емес бақылау, институционалдық және мамандандырылған аккредиттеу шараларын жүзеге асыру барысында бизнес-процестердің ішкі немесе сыртқы аудиті барысында тәуекелді анықтау.

1.4 Тәуекелдерді бастапқы анықтау процесінде кейіннен бағалау жүргізу және осы тәуекелдерді басқару тәсілдерін анықтау үшін тәуекелдер тізілімі жасалады.

1.5 Тәуекелдерді түгендеу процесі бұрын анықталған тәуекелдерді тұрақты (жыл сайынғы) қайта қарауды, яғни тәуекелдер тізіліміндегі тәуекелдердің өзектілігі мен маңыздылық деңгейін анықтауды көздейді. Түгендеу нәтижесінде жаңа тәуекелдер анықталуы мүмкін, бұрын анықталған кейбір тәуекелдер маңызды емес деп танылуы мүмкін.

1.6 Әлеуетті тәуекелдерді анықтаудағы маңызды сәттердің бірі жауапты қызметкерлердің тәуекел-факторларды анықтау қабілеті болып табылады. Тәуекел факторы тәуекелдің себебі болып табылады. Негізгі тәуекел-факторларды анықтау тәуекелдерді басқару процесінің тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

1.7 Әрбір тәуекел бойынша факторлардың тізбесі тіркелген болып табылмайды және:

1) тәуекелдің әсерін сараптамалық бағалау (нақты жағдайда тәуекелді іске асырудың неғұрлым ықтимал себептері туралы сарапшының пікірі);

2) тәуекелдерді іске асыру мониторингі арқылы жүзеге асырылады;

3) бизнес-үдерістердің ішкі және сыртқы аудиті немесе "Торайғыров университеті" КЕАҚ құрылымдық бөлімшелерінің қызметі.

1.8 Ұйымның осы стандарты комплаенс және сапа менеджменті жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ететін құжаттаманың құрамына кіреді және "Торайғыров университет" КЕАҚ барлық құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлері қолдануы үшін міндетті.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта келесі стандарттар мен құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:

- "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;
- Қазақстан Республикасының "Ғылым туралы" Заңы;
- "Білім беру жүйесін тексеру бойынша тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттары мен тексеру парақтарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м. а. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 719 және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м. а. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 843 бірлескен бұйрығы (бұдан әрі – бірлескен бұйрық);
- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы коммерциялық емес акционерлік қоғамның корпоративтік басқару кодексін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 19 сәуірдегі № 171 бұйрығы (16.07.2021 ж. өзгерістер мен толықтырулармен)
- МС ИСО 9001-2015 Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар;
- МС ИСО 31000-2009 Тәуекелдер менеджменті. Принциптер және басшылық нұсқаулар;
- ДП СМЖ 7.5-01/02 Құжатталған ақпаратты басқару;
- СО СМЖ 4.01.5-20 Сапа менеджменті жүйесінің құжаттамасын құруға, мазмұндауға және ресімдеуге қойылатын жалпы талаптар. Терминдер мен анықтамалар;
- ДП СМЖ 10.2-01/05 түзетуші әрекеттер.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы Стандартта МС ИСО 9000 сәйкес терминдер мен анықтамалар, оның ішінде келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

Бенчмаркинг-бұл университет қызметін табысты жұмыс істейтін университеттердің қызметімен салыстыру және осы негізде өзінің даму және жетілдіру бағыттарын анықтау процесі.

Тәуекел ықтималдығы-қарастырылып отырған кезең ішінде Тәуекел оқиғасының туындау мүмкіндігін формальды бағалау.

Іс-шараның иесі-тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарында көзделген нақты іс-шараны жүзеге асыруға дербес жауапты болатын лауазымды тұлға.

Тәуекел иесі-өкілеттігі бар және тиісті тәуекелді басқаруға жауапты ұйымның/құрылымдық бөлімшенің/бизнес-процестің басшысы.

Тәуекелдің әсері-тәуекел оқиғасының қызмет нәтижелеріне және оның беделіне күтілетін әсерін формальды бағалау.

Өрескел бұзушылық тәуекелі-білім беру процесі сапасының төмендеуіне әкелетін немесе растайтын; педагогтардың сапалық құрамының сәйкестігі бойынша білім беру саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптарды бұзу тәуекелі.

Бұзушылықтың Елеулі тәуекелі-білім беру процесін жүргізу үшін жағдай жасау бөлігінде білім беру саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптарды бұзу тәуекелі

Тәуекелдерді сәйкестендіру-ықтимал тәуекелдерді, олардың себептері мен салдарын анықтау және сипаттау процесі.

Тәуекелдер картасы-тәуекелдер олардың тәуекел деңгейіне қарай рет-ретімен орналасқан графикалық сурет/ мәтін түрінде ұсынылған тәуекелдердің сипаттамасы.

Сапалық бағалау-бұл ішкі критерийлерге сәйкес тәуекелдің іс-әрекетке әсер ету дәрежесін және ұжымдық және сараптамалық бағалауға негізделген тәуекелдің ықтималдығын анықтау.

Сандық бағалау-математикалық болжам және тәуекелдерді іске асыру ықтималдығын, сондай-ақ әлеуетті материалдық залалды/шығындарды/тәуекелдерді іске асырудан пайданы есептеу.

Комплаенс-тәуекел-білім беру қызметіне қатысты заңдарды, нұсқаулықтарды, ережелерді, стандарттарды сақтамау нәтижесінде реттеуші органдардың санкцияларын қолдану, елеулі қаржылық шығын немесе беделін жоғалту тәуекелі.

Бақылау рәсімдері (бақылау құралдары) – басшылық өкімдерінің орындалатынына көз жеткізуге көмектесетін іс-әрекеттер; мысалы, ұйымның мақсаттарына қол жеткізуге кедергі келтіруі мүмкін тәуекелдерге қатысты қолданылатын қажетті шаралар.

Тәуекелдерді басқару үйлестірушісі-университет деңгейінде тәуекелдерді басқару процесін жүзеге асыру бойынша құрылымдық бөлімшелердің жұмысын үйлестіретін лауазымды тұлға немесе құрылымдық бөлімше.

Тәуекелдердің корреляциясы-тәуекелдер арасындағы жүйелі және шартты байланыс.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі-сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі.

Кросс-функционалдық тәуекел-басқару процесіне әртүрлі деңгейдегі немесе әртүрлі функционалдық бөлімшелердің басшылары қатысатын тәуекел.

Тәуекелді басқару жөніндегі іс – шаралар-басқарудың мынадай әдістерінің бірінің негізінде әзірленген іс-әрекеттер: тәуекелден жалтару; тәуекелді төмендету; тәуекелді көшіру (қайта бөлу); тәуекелді қабылдау.

Тәуекел мониторингі-тәуекел деңгейі және тәуекел деңгейіне әсер ететін сыртқы немесе ішкі факторлар туралы, сондай-ақ тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралардың мәртебесі туралы ақпаратты жүйелі түрде жаңарту.

Бұзушылықтың болмашы тәуекелі-оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру бөлігінде білім беру саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптарды бұзу тәуекелі

Операциялық тәуекел-даму стратегиясын іске асыруға байланысты күнделікті операциялық қызметті жүзеге асыру барысында туындайтын тәуекел.

Қалдық тәуекел-бұл басшылық тәуекелге ден қою жөніндегі шараларды (бақылау рәсімін) қабылдағаннан кейін қалатын тәуекел.

Тәуекелдерді бағалау-әрбір тәуекелге оның басталу ықтималдығын және тәуекелді басқару жөніндегі іс-шараларды одан әрі әзірлеу мақсатында тәуекел салдарының маңыздылық дәрежесін беру арқылы тәуекел деңгейін айқындау процесі.

Тәуекелді қайта бөлу-тәуекелдің бір бөлігін үшінші тарапқа беру немесе өзгеше бөлу есебінен тәуекелдің ықтималдығын және/немесе әсерін азайту. Тәуекелді қайта бөлудің кең таралған тәсілдері сақтандыру полистерін сатып алу және бөгде ұйымның тиісті қызмет түрін беру (аутсорсинг) болып табылады.

Тәуекелдің ықтимал залалы-тәуекелді іске асырған жағдайда Университет әкелуі мүмкін ақшалай түрдегі шығындардың/шығындардың ықтимал сомасы.

Құқықтық тәуекел-жалпыазаматтық құқықтық нормаларды сақтамау нәтижесінде университет үшін жағымсыз салдардың туындау тәуекелі.

Алдын алу іс – шаралары-тәуекелдерді іске асыру себептеріне жедел әсер ету мақсатында тәуекелдерді іске асырғанға дейін жүргізілетін тәуекелдер иелерінің/іс-шаралар иелерінің ағымдағы іс-әрекеттері.

Тәуекелді қабылдау-тәуекел деңгейі оны қандай да бір іс-әрекеттерді жүзеге асырмай қабылдау мүмкіндігін болжайды, сондай-ақ оны қысқарту жөніндегі іс-шаралар жүргізілгеннен кейін қалдық тәуекелді қабылдау мүмкін болады.

Тән тәуекел-бұл тәуекелдің пайда болу ықтималдығын немесе әсер ету дәрежесін өзгерту жөніндегі басшылық тарапынан әрекет болмаған кезде ұйым үшін тәуекел.

Тәуекелдерді саралау-жүргізілген бағалау негізінде іске асыру ықтималдығы мен әсер ету дәрежесі жоғары тәуекелдерді бөлу. Бұл әрекет уақыт пен ресурстарды неғұрлым маңызды тәуекелдерге шоғырландыру мақсатында орындалады.

Реактивті іс-шаралар-тәуекелдерді іске асырғаннан кейін тәуекелдерді іске асыру нәтижесінде салдарларды жедел ден қою және азайту мақсатында жүргізілетін тәуекелдер иелерінің/іс-шаралар иелерінің жоспарланған іс-әрекеттері.

Тәуекелдер тізілімі-процестің атауы, тәуекелдің атауы, тәуекелдің басталу ықтималдығы, тәуекел салдарының маңыздылығы, тәуекел деңгейі, тәуекелдің иесі, тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралар, пайдаланылатын әдіс, орындау

мерзімдері және жауаптылар туралы мынадай құрылымдалған ақпаратты қамтитын кесте

Тәуекел-университет қызметінің мақсаттарына қол жеткізуге теріс әсер ететін және жағымсыз салдарға әкеп соқтыратын ықтимал ықтимал ішкі немесе сыртқы оқиға.

Тәуекелдік байланыс - бар және пайда болатын тәуекелдер туралы Байланыс процестерінің жиынтығы.

Тәуекел мәдениеті-бұл менеджмент пен қызметкерлер шешім қабылдайтын және тәуекелдер мен мүмкіндіктердің оңтайлы арақатынасын таңдауды ескере отырып, өзінің операциялық және басқа қызметін жүзеге асыратын ішкі ортаның көрсеткіші.

Тәуекел-менеджмент (немесе тәуекелдерді басқару) – қолайсыз нәтиженің туындау ықтималдығын азайтуға және бизнес-процесті іске асырудан болатын ықтимал шығындарды барынша азайтуға бағытталған басқарушылық шешімдерді қабылдау және орындау процесі. Тәуекелдерді басқару компанияның барлық ұйымдастырушылық процестерінің, соның ішінде стратегиялық жоспарлау мен процестерді басқарудың ажырамас бөлігі болып табылады.

Тәуекелді азайту-қызметті ұйымдастыруға қатысты көптеген жедел шешімдер қабылдауды талап ететін тәуекелдің ықтималдығын немесе әсерін азайту бойынша іс-шаралар қабылданады.

Орташа мән-сапалы біртекті құбылыстардың сандық өзгеретін белгілерінің типтік өлшемдерін білдіретін жалпылама көрсеткіш.

Статистикалық тәсіл-бұл бастапқы статистикалық деректерді жинау, Бақылау, редакциялау, жинақтау және топтау әдістерін қолдана отырып, деректерді бақылау және өңдеу арқылы талдауды білдіретін тәсіл.

Стратегиялық тәуекел-стратегиялық шешімдер қабылдау деңгейінде туындайтын тәуекел. Осылайша, бұл тәуекел университеттің заңнамасы мен ішкі құжаттарын бақылауды дамыту стратегиясына тікелей әсер етеді.

Сақтандыру-сақтанушының сақтандыру шартына сәйкес ықтимал тәуекелді, оның ішінде қаржылық шығындарды немесе материалдық залалды сақтандырушыға беруі. Сақтандыру сақтандыру компаниясынан сақтандыру полисін сатып алу арқылы жүзеге асырылады.

Сценарийлік тәсіл - бұл белгілі бір ұйымның қазіргі экономикалық, саяси және басқа жағдайларда дамуына қандай балама болуы мүмкін екенін болжау және шындыққа жақын сипаттау.

Тәуекелден жалтару-деңгейі қабылданатыннан жоғары болатын тәуекелге әкелетін қызметті тоқтату.

Тәуекелдерді басқару-бірыңғай процеске біріктірілген өзара байланысты элементтер жиынтығы, оның шеңберінде басшылық пен қызметкерлер әрқайсысы өз деңгейінде қызметке әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғаларды анықтауға, сондай-ақ басшылық үшін қолайлы тәуекел деңгейі шеңберінде осы оқиғаларды басқаруға қатысады.

Тәуекел деңгейі-оны іске асырудан болатын ықтимал залалдың ықтималдығы мен мөлшеріне байланысты тәуекелдің маңыздылығын бағалау.

Тәуекел факторы-тәуекелді іске асыруға ықпал ететін себеп.

Қаржылық тәуекел-күнделікті қаржылық операцияларды жүзеге асыру барысында туындайтын және көбінесе сыртқы қаржылық, макроэкономикалық және басқа факторлардың күтпеген өзгерістерінен туындайтын тәуекел.

Сарапшы-бұл өз саласында белгілі бір білімі мен тәжірибесі бар университеттің құрылымдық бөлімшесінің негізгі қызметкері.

4 Белгілер мен қысқартулар

Осы стандартта мынадай белгілер мен қысқартулар қолданылады:

АС – академиялық сұрақтар;

ХСҰ – Халықаралық стандарттау ұйымы;

ТМУ – тәуекелдер менеджментінің үйлестірушісі;

КО – комплаенс-офицер;

ТБ – тәуекелдерді басқару;

ХС – халықаралық стандарт;

КЕАҚ-коммерциялық емес акционерлік қоғам;

НҚ – нормативтік құжат;

АжСМЖК – аккредиттеу және сапа менеджменті жүйесі кеңсесі;

ҚР – Қазақстан Республикасы;

ҚББ – құрылымдық бөлімшенің басшысы;

СМЖ – сапа менеджменті жүйесі;

ТБЖ – тәуекелдерді басқару жүйесі;

ҰС – ұйым стандарты;

ҚҚЕжМСАБ – Құқықтық қамтамасыз ету және Мемлекеттік сатып алу басқармасы.

5 Жауапкершілік және өкілеттіктер

Осы жоны әзірлеу, келісу, бекітуге ұсыну, сақтау жөніндегі жауапкершілік пен өкілеттіктер 1-кестеде келтірілген.

1-кесте – Жауапкершілік матрицасы

Қызмет түрлері	Жауапты орындаушы		
	Директорлар Кеңесі	РРГ	Комплаенс қызметі
1	2	3	4
Осы ҰС СМЖ әзірлеу, ресімдеу, келісу және бекіту процесіне басшылық ету		X	
Осы ҰС СМЖ талаптарын әзірлеу, оның нормативтік құжаттардың талаптарына		X	

сәйкестігі			
Осы жүз СМЖ бекіту	X		

1-кестенің жалғасы

1	2	3	4
Осы СМЖ-де көрсетілген талаптарды енгізу			X
ДП СМК 7.5-01/02 сәйкес осы СМЖ басқару			X
СМЖ түпнұсқасының сақталуына және "Торайғыров университет" КЕАҚ Білім беру порталына электрондық нұсқасын орналастыруға жауапкершілік			X

6 Тәуекелдерді анықтау әдістері

6.1 Тәуекелдерді алғашқы анықтау және түгендеу кезінде келесі стандартты әдістер қолданылуы мүмкін:

- 1) Негізгі және қамтамасыз етуші процестерді талдау;
- 2) статистикалық деректерді жинау және талдау;
- 3) Жеке сараптамалық әдістер (сауалнама, сұхбат);
- 4) топтық әдістер (ми шабуылы, іскерлік ойын);
- 5) жарияланымдар мен сөз сөйлеулердің мониторингі;

б) Бизнес-процестер мен құрылымдық бөлімшелердің ішкі және сыртқы аудиттерінің, институционалдық және мамандандырылған аккредиттеулердің нәтижелері бойынша есептер мен ұсынымдар.

6.2 Процестерге ішкі талдау жүргізу кезінде ішкі (құрылымдық бөлімшелерден, институттардан) немесе сыртқы көздерден (әріптестерден, сыртқы аудиторлардан және т.б.) алынған ақпарат пайдаланылады. Бұл әдіс процесті бірге қалыптастыратын кіріс, тапсырмалар, міндеттер, жауапкершілік салалары мен нәтижелерді талдауды қамтиды. Процесс ішіндегі кірістерге немесе әрекеттерге әсер ететін тәуекел факторларын талдай отырып, ұйым мақсатқа жетуге әсер етуі мүмкін тәуекелдерді анықтайды. Процестер графикалық және / немесе мәтіндік түрде сипатталады. Процестерді сипаттағаннан кейін ықтимал қауіпті оқиғаларды анықтау үшін оларды талдау жүзеге асырылады. Процестерді талдау және әр процестің тәуекелдерін анықтау нәтижесінде тәуекелдер тізімі жасалады.

6.3 Статистикалық деректерді талдау:

- 1) статистикалық көрсеткіштер-сыртқы көздерден алынатын жинақталған статистикалық деректерді талдау;
- 2) бұзушылықтар туралы есептік деректер – тіркелген бұзушылықтарды, штаттан тыс жағдайларды, процестердегі іркілістерді, ағымдағы қызмет көрсеткіштерінің жоспарланған көрсеткіштерден ауытқу фактілерін талдау;

3) есептілік – есептік және басқа да құжаттаманы, оның ішінде басқарушылық, бухгалтерлік, салықтық есептілікті, қызмет көрсеткіштерін, жоспарларды, шарттар тізілімдерін және т. б. талдау;

4) тексерулердің нәтижелері – талдау үшін ішкі аудиттің, тәуелсіз аудиттің есептері, көшпелі тексерулердің, оның ішінде техникалық, салықтық тексерулердің және т. б. нәтижелері пайдаланылады;

5) университеттің және өзге де университеттердің (жергілікті және шетелдік) процестері мен көрсеткіштерін аудиторлық тексерулердің нәтижелерін, есептерді, тәуекелдер туралы қорытындыларды, осы университеттердің тәуекел модельдерін пайдалана отырып салыстырмалы талдау. Талдау үшін мерзімді басылымдар мен мамандандырылған агенттіктердің есептерін пайдалануға болады.

6.4 Жеке сараптамалық әдістер университеттің жауапты қызметкерінің тартылған әрбір сарапшымен жеке жұмысын болжайды. Бұл ретте туындаған белгісіздікті немесе проблеманы шешу үшін оның біліктілігі жеткілікті болса, бір сарапшы тартылуы мүмкін, алайда сараптаманың сенімділігін арттыру үшін әдетте бірнеше сарапшы тартылады. Сарапшылардың сауалнама процедуралары әртүрлі болуы мүмкін: сұхбат, сауалнама және т. б.

6.5 Жеке әдістерден айырмашылығы, топтық әдістер барлық сарапшылардың пікірлерін келісуді және жалпы сараптамалық қорытындыны әзірлеуді талап ететін сарапшылардың ұжымдық жұмысын болжайды. Топтық әдістерге ми шабуылы, іскери ойындар және т. б.

6.6 Жарияланымдар мен сөз сөйлеулер мониторингі. Тәуекелдерді анықтау мақсатында тұрақты негізде университет туралы жарияланымдарға, бейінді министрліктер мен ведомстволар басшыларының сөздеріне, салалық сарапшылардың пікірлеріне мониторинг жүргізіледі, нормативтік-құқықтық құжаттардың жобалары, саланы дамыту тұжырымдамалары, талдаушылардың болжамдары, бейінді конференциялардың материалдары және т. б. талданады.

6.7 Ағымдағы қызмет барысында әлеуетті тәуекелдерді анықтау. Жаңа тәуекелдер тәуекелдерді басқару жүйесі шеңберінде тұрақты рәсімдерді орындау процесінде ғана емес, сондай-ақ қызметкерлердің ағымдағы қызметін жүзеге асыру процесінде де анықталуы мүмкін. Бұрын тәуекелдер тізіліміне енгізілмеген ықтимал тәуекелдің болу мүмкіндігі туралы ақпарат анықталған жағдайда, университет бөлімшесі тәуекелдерді басқаруға жауапты бөлімшеге тиісті қызметтік жазбаны жібереді. Қажет болған жағдайда, жаңа тәуекел университеттің тәуекелдер тізіліміне енгізіледі.

6.8 Анықталған тәуекелді бағалау, осы тәуекелді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу, келісу және бекіту, сондай-ақ тәуекелді басқаруды бақылауды ұйымдастыру рәсімдері осы Ережеге сәйкес жүзеге асырылады.

7 Тәуекелдерді жіктеу

7.1 Тәуекелдерді жіктеу тәуекелдер тізілімінде пайдаланушылардың навигациясының ыңғайлылығы үшін жасалады. Университеттің барлық тәуекелдері пайда болу көзіне байланысты алты топқа бөлінеді:

- 1) стратегиялық тәуекелдер;
- 2) комплаенс-тәуекелдер
- 3) Операциялық тәуекелдер;
- 4) қаржылық тәуекелдер;
- 5) құқықтық тәуекелдер;
- 6) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері.

Тәуекелдердің алты тобының деректері шеңберінде Орнықты дамудың үш санатының – экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілерін ескеру қажет.

7.2 Тәуекелдерді анықтау/түгендеу рәсімінің нәтижесі анықталған тәуекелдердің қысқаша сипаттамасы бар толық тізбесін қамтитын тәуекелдер тізілімі болып табылады. Тәуекелдер тізілімін уақтылы өзектендіруге және жаңартуға жауапты тұлғалар, сондай-ақ оларды жүргізу мерзімдері тағайындалуы және белгіленуі тиіс.

7.3 Тәуекелдерді бағалау рәсімінің мақсаты университет қызметінің операциялық және қаржы-экономикалық көрсеткіштеріне тәуекелдің елеулі әсерін айқындау болып табылады. Тәуекелдің маңыздылығы негізгі көрсеткіштер негізінде анықталады:

- 1) тәуекелді іске асыру ықтималдығының деңгейі;
- 2) тәуекелдің университет қызметіне әсер ету деңгейі.

7.4 Тәуекелдерді бағалау негізінде тәуекелдерді одан әрі басқару жүргізіледі. Бағалаудың мақсаты - университет өз мақсаттарына жетуге айтарлықтай әсер ететін тәуекелдерді басқаруы үшін тәуекелдің маңыздылық шегін анықтау.

7.5 Тәуекелді бағалау үшін:

- 1) тәуекелдерді басқаруға бағытталған рәсімдердің барабарлығын тексеруге міндетті;
- 2) Егер бағалау нәтижесінде одан әрі іс-шараларға қажеттілік белгіленген болса, қызметтің басымдықтарын айқындауға міндетті.

7.6 Тәуекелдерді бағалаудың екі негізгі әдісі бар:

- 1) Сапалы бағалау;
- 2) сандық бағалау.

7.7 Статистикалық тәсіл шеңберінде тәуекелдерді неғұрлым нақты сандық бағалауды жүргізу мақсатында іске асырылған тәуекелдер бойынша толық және репрезентативтік тарихи ақпаратты қалыптастыру қажет. Қызметті жүзеге асыру және статистикалық деректердің жинақталуына қарай қызметтің әртүрлі

кезеңдерінде пайда болған ауытқуларға статистикалық талдау жүргізу мүмкіндігі пайда болады.

Статистикалық деректер басқару шешімдерін қабылдау барысында басшылық үшін практикалық тірек болып табылады. Осы мақсаттар үшін іске асырылған тәуекелдер мен залалдардың тұрақты мониторингі мен есебін жүргізу қажет, олар туралы ақпарат басшылыққа университет қызметіне әсер ететін оқиғаларды анықтауға мүмкіндік береді.

7.8 Іске асырылған тәуекелдер мен залалдарды есепке алу мақсаттары үшін қолайлы құралдардың бірі іске асырылған тәуекелдердің деректер базасы болып табылады. Деректер базасы есептілік негізінде қалыптастырылады және тәуекелдерді сандық бағалау үшін негіз болып табылады.

Деректер базасында іске асырылған тәуекелдер бойынша мынадай ақпарат болуы тиіс:

- 1) тәуекелдің атауы;
- 2) тәуекел иесі;
- 3) тәуекелді іске асыру күні;
- 4) тәуекелді іске асыру факторы (себебі);
- 5) тәуекелді іске асырудан болатын материалдық залал;
- 6) алдын ала әсер ету қатерін басқару жөніндегі ағымдағы іс-шаралар болып табылады;
- 7) тәуекелді іске асырудан болатын залалдар;
- 8) кейіннен әсер ету қатерін басқару жөніндегі ағымдағы іс-шаралар болып табылады;
- 9) тәуекел оқиғасының егжей-тегжейлі сипаттамасы.

Статистикалық деректердің қажетті көлемі (бақылаулар саны) тәуекелді сандық бағалауды есептеу әдісіне байланысты белгіленеді.

8 Тәуекелдерді сапалы бағалау

8.1 Тәуекелдерді сапалы бағалау барлық анықталған тәуекелдер үшін жүзеге асырылатын тәуекелдерді басқарудың негізгі кезеңдерінің бірі болып табылады. Тәуекелдерді сапалы бағалау аясында тәуекел иелері мен негізгі қызметкерлер келесі тәуекел параметрлерін бағалайды:

- 1) тәуекелдің әсері (тәуекелдің әсерін бағалау А қосымшасына сәйкес жүргізіледі);
- 2) тәуекелді іске асыру ықтималдығы (тәуекелді іске асыру ықтималдығын бағалау Б қосымшасына сәйкес жүргізіледі).

8.2 Тәуекелдер параметрлеріне сапалы бағалау жүргізгеннен кейін тәуекелдер матрицасына жазылады, ол әрбір тәуекелдің салыстырмалы маңыздылығын бағалауға (басқа тәуекелдермен салыстырғанда), сондай-ақ негізгі тәуекелдер болып табылатын тәуекелдерді бөліп көрсетуге мүмкіндік береді:

1) қолайсыз аймақта орналасқан тәуекелдер іске асырудың жоғары ықтималдығына ие және (немесе) қызметке өте үлкен әсер етеді;

2) жол берілетін аймақта орналасқан тәуекелдер іске асырудың орташа ықтималдығына ие және (немесе) қызметке орташа әсер етеді;

3) болмашы аймақта орналасқан тәуекелдердің іске асырылу ықтималдығы төмен және (немесе) қызметке елеулі әсер етпейді. Бұл тәуекелдер күнделікті операциялық қызмет шеңберінде басқарылады.

8.3 Тәуекелдерді басқару әдістері тәуекелдерді қысқартуды, қайта бөлуді, қабылдауды және одан жалтаруды қамтиды. Тәуекелдерді басқару әдістерін жеке немесе аралас пайдалануға болады. Тәуекелдерді басқарудың неғұрлым тиімді және нәтижелі процесі үшін:

1) қойылған мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ете алатын оқиғаларды анықтау;

2) Осы оқиға іске асырылған жағдайда тәуекел оқиғасының туындау ықтималдығын және ықпал ету мөлшерін (салдарын) бағалау;

3) тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды қалдық тәуекелдер қолайлы деп бағаланатындай етіп жоспарлауға және жүзеге асыруға міндетті;

4) қызметтің нәтижелерін талдау және тәуекелдерді басқару бойынша шығындарды бағалау.

8.4 Тәуекелді азайту мыналарға бағытталған іс-шараларды әзірлеуді көздейді:

1) мақсатқа қол жеткізбеудің алдын алу - белгілі бір тәуекелдің басталу ықтималдығын қысқарту;

2) салдарды бақылау-тәуекел теріс іске асырылған жағдайда салдардың мөлшерін қолайлы шектерге дейін қысқарту және оң іске асырылған жағдайда пайда табу (пайда болған мүмкіндіктерді пайдалану) ;

3) тәуекелдерді азайту әдісі теріс салдарлардың туындау мүмкіндігін азайтуға бағытталған іс-шараларды әзірлеуді және жүзеге асыруды көздейді. Егер тәуекелдерді қысқарту бойынша қолданылатын әдістер шығындармен байланысты болса, іс – шараларды жүргізуге арналған шығындардың тиімділігіне талдау жүргізіледі-пайдалар мен шығындарды талдау (cost-benefit analysis):

- шығындарды бағалау кезінде негізгі тәуекелді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге және жүзеге асыруға жұмсалған барлық шығындар ескеріледі;

- пайданы бағалау кезінде осы тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралар (қалдық тәуекел) жүзеге асырылғаннан кейін тәуекел параметрлері ескеріледі. Осылайша, тәуекелді іске асыру ықтималдығын азайтуға бағытталған негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру тәуекелді оқиғаны іске асырғаннан кейінгі салдарларды жоюға қарағанда анағұрлым тиімді болып табылады.

8.5 Тәуекелді қайта бөлу кезінде тәуекелдерді іске асырумен байланысты ықтимал залалдарды үшінші тарапқа ауыстыру түсініледі. Бұл ретте

тәуекелдердің үшінші тараптарға толығымен берілмейтінін түсіну маңызды, өйткені әрқашан қалдық тәуекел бар немесе негізінен контрагентпен байланысты басқа да тәуекелдер туындайды. Тәуекелді қайта бөлу әдісін пайдаланған кезде осы тәуекелді басқару жауапкершілігі үшінші тарапқа беріледі, бұл ретте тәуекел жойылмайды. Үшінші тарап ұйымына/үшінші тарапқа белгілі бір тәуекелдер үшін жауапкершілікті беру шарттары келісімшартта/шартта айқындалады. Тәуекелдерді басқарудың осы әдісі тәуекел іске асырылған жағдайда жауапкершілікті өзіне алатын тарапқа тәуекел үшін төлемдердің болуын болжайды. Тәуекелдерді беру жөніндегі іс-шаралар мыналарды қамтиды:

- 1) бірлескен кәсіпорындарды ұйымдастыру немесе бөгде ұйымдармен ұзақ мерзімді әріптестік қатынастар орнату;
- 2) кейбір процестерді аутсорсинг;
- 3) серіктестермен келісімшарттық келісімдер жасасу арқылы тәуекелді бөлу;
- 4) форс-мажорды сақтандыру.

8.6 Тәуекелді қабылдау-оның шеңберінде белгілі бір тәуекелге қатысты қандай да бір арнайы іс-қимылдарды жүзеге асыру көзделмейтін әдіс. Бұл әдіс келесі жағдайларда қолданылады:

- 1) төмендету бойынша қандай да бір шаралар жүргізілгенге дейін тәуекел деңгейі мүдделі тұлғалар үшін қолайлы деңгейден аспайды;
- 2) тәуекелдің іске асырылу себептеріне әсер ету немесе олардың алдын алу мүмкін болмаса (мысалы, Саяси тәуекел);
- 3) тәуекелдер елеусіз деп бағаланды, сондықтан оларды нақты әрекет ету жоспарын қабылдамай бақылауға болады.

8.7 Тәуекелден жалтару тәуекелмен байланысты қызметті тоқтатуды болжайды, сондай-ақ процестің/жобаның қандай да бір кезеңін жүзеге асыруға байланысты жағымсыз оқиғаның іске асырылу ықтималдығын болдырмайтындай етіп процестің/жобаның кезеңдерін одан әрі іске асыру жоспарын өзгертуді көздейді. Бұл ретте кейбір тәуекелдерге қатысты осы әдіс әлеуетті тәуекелді іске асырудан жалтару мүмкін болған кезде процесті/жобаны жүзеге асырудың алғашқы сатыларында пайдаланылуы мүмкін:

- 1) талаптарды нақтылау;
- 2) қосымша ақпарат алу үшін;
- 3) байланысты жақсарту;
- 4) мұқият сараптама жүргізу.

8.8 Басқа жағдайларда тәуекелден жалтару әдісі процестің/жобаның қандай да бір кезеңін орындамау және тұтастай университеттің құрылымдық бөлімшесінің/ұйымының қызметіне әсер ететін процестердің /жобалардың кезеңдерін іске асырудың балама тәсілдерін әзірлеу арқылы жүзеге асырылады.

Сонымен қатар, тәуекелдерді басқарудың бұл әдісін қызметтің үздіксіздігіне қауіп төндіретін тәуекелдерге қатысты қолдануға болады.

9 Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралармен және олардың кезеңділігімен тәуекелдер тізілімін әзірлеу

9.1 Тәуекелдерді басқару шаралары ескерту және реактивті болып бөлінеді.

9.2 Реактивті іс-шаралар салдарларға әсер ету мақсатында әзірленеді. Негізгі тәуекелдерді шоғырландырғаннан кейін тәуекелдерді басқаруға жауапты бөлімше университеттің құрылымдық бөлімшелеріне тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу қажеттігі туралы хабарлама жібереді.

9.3 Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шараларды тәуекел иелері әзірлейді. Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және тәуекелдерге ден қою әдісін таңдау кезінде айқындаушы факторлар мыналар болып табылады:

- 1) тәуекелді іске асыру ықтималдығы;
- 2) тәуекел іске асырылған жағдайда оның әсері.

9.4 Тәуекелдерді басқару әдістерін анықтау үшін тәуекелдер картасы (В қосымшасы) қолданылуы мүмкін.

9.5 Егер тәуекелдің әсер ету деңгейі мен туындау ықтималдығы төмен болса, яғни тәуекел тәуекел картасының сол жақ төменгі бұрышында орналасқан болса, бұл жағдайда тәуекелді қабылдау әдісін қолданған дұрыс, өйткені осы тәуекелдерді азайтуға бағытталған іс-шараларды әзірлеу осындай тәуекелдерді іске асыру жағдайындағы салдарларға қарағанда көбірек қаражат талап етуі мүмкін. Егер тәуекел орташа әсер ету аймағында болса және оның туындау ықтималдығы орташа болса, бұл жағдайда тәуекелді қайта бөлу және/немесе азайту әдістері қолданылады. Егер тәуекел оқиғасының пайда болу ықтималдығы мен әсер ету мөлшерін бағалау нәтижелері бойынша тәуекел жоғары деп бағаланса, онда жалтару стратегиясын қолдану қажет.

9.6 Егер қандай да бір себептермен жалтару мүмкін болмаса, қайта бөлу және қысқарту сияқты тәуекелдерге жауап берудің кешенді әдістері қолданылады.

9.7 Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар тиімділігінің негізгі көрсеткіші тәуекелдерді басқару сапасы болып табылады. Тәуекелдерді басқару сапасы тәуекелдердің орын алған немесе орын алмаған "көші – қонымен" - тәуекелдер картасының жоғарғы оң жағынан төменгі сол жағына нүктелердің қозғалуымен айқындалады. Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды енгізу үшін тәуекел бағасына салыстырмалы талдау және осы тәуекелді басқару жөніндегі іс-шаралар жүргізу қажет. Бұл талдау тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шараларды енгізу және жүргізу қаншалықты орынды екенін анықтауға мүмкіндік береді. Егер тәуекелді басқару жөніндегі іс-шараны енгізу құны тәуекел бағасынан жоғары болса, онда тәуекелді басқару жөніндегі шығындар орынсыз болып табылады. Кері жағдайда негізгі тәуекелдерді басқару бойынша іс-шараларды енгізу тиімді.

9.8 Тәуекелдерді басқаруға жауапты бөлімше тәуекел-коммуникацияларды жүзеге асыру шеңберінде университет бөлімшелерінен тәуекелдерді басқару

жөніндегі іс-шаралар тізбесін алып, тәуекелдерді басқару іс-шараларымен және олардың кезеңділігімен бірге тәуекелдер тізілімін университет ректорына бекітуге Г қосымшасына сәйкес ұсынады.

10 Тәуекелдер мониторингі

10.1 Мониторингтің негізгі тәсілдері:

- 1) жазбаларды тексеру және жүргізу;
- 2) байқау, инспекция, сұхбат;
- 3) процестерді бақылау;
- 4) бенчмаркинг және сараптамалық бағалау.

10.2 Тәуекелдерді басқару жүйесінің мониторингі мен бақылауы мынадай рәсімдер арқылы жүзеге асырылады:

1) тәуекелдер иелерінің Д қосымшасына сәйкес тәуекелдерді басқару бойынша жүргізілген іс-шаралар туралы тұрақты есеп беруі, әрбір тәуекел мониторингінің кезеңділігі тәуекелдер тізілімінде белгіленген:

- 1 (әр айдың бірінші күніне);
- 3 (қыркүйектің, желтоқсанның, наурыздың, маусымның бірінші күніне);
- 4 (қыркүйектің, қаңтардың, мамырдың бірінші күніне);
- 6 (қыркүйектің, наурыздың бірінші күніне);
- 12 (қыркүйектің бірінші күніне);

2) есептерді тәуекелдерді басқаруға жауапты бөлімшеге университет ректорының тәуекелдерді басқаруға жауапты бөлімше бастамашылық еткен бұйрығына сәйкес есепті күн басталғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде ұсыну қажет.

3) тәуекелдерді басқару бойынша өткізілген іс-шаралар туралы жиынтық есеп өткізілген іс-шаралар туралы есепті алғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде ректордың қарауына ұсынылады;

4) тәуекелдерді басқаруды одан әрі жетілдіру бойынша қажетті ұсынымдар бере отырып, тәуекелдерді басқару тиімділігін тәуелсіз бағалауға болады.

10.3 Тәуекелдерді басқару жүйесінің мониторингі мен бақылау рәсімдерінің нәтижесі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралардың орындалу барысы туралы ақпаратты жүйелі түрде (жылына кемінде бір рет) жаңарту, сондай-ақ осындай ақпаратты ескере отырып, қажетті, оның ішінде тәуекелдерді басқару жөніндегі бұрын бекітілген іс-шаралардың тиімділігін түзетуге және арттыруға байланысты басқарушылық шешімдер қабылдау болып табылады.

11 Қорытынды ережелер

11.1 Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды университет ректоры университеттің ІНҚ-на сәйкес белгіленген тәртіппен енгізе алады.

11.2 Осы Ережемен реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен және/немесе Университеттің басқа да ішкі ұйымдастырушылық-құқықтық актілерімен белгіленген тәртіпте шешіледі.

12 Келісу, сақтау, тарату

12.1 Осы жоны жобасын кері қайтарып алуға жіберуді РЖТ жүзеге асырады. Пікірді алғы сөзде көрсетілген сарапшылар тобы береді.

12.2 Осы жоны жобасын келісу ҰК жөніндегі Басқарма төрағасының орынбасарымен, Басқарма мүшесі – АЖ жөніндегі проректоры, Басқарма Төрағасының Академиялық жұмыс жөніндегі проректоры орынбасарымен, басқарма аппаратының басшысымен, Экономика және қаржы департаменті директорымен, ҚҚЕЖМСАБ басшысымен, АЖСМЖК нормобақылаушысымен жүзеге асырылады және келісу парағында ресімделеді.

12.3 Осы жоны (түпнұсқаны) Комплаенс қызметіне сақтауға беру үшін РЖТ жауапты болады.

12.4.Түпнұсқаны сақтау, көбейту, есепке алынған жұмыс даналарын тарату (қажет болған жағдайда) және осы жо-ның электрондық нұсқасын "Торайғыров университет" КЕАҚ Білім беру порталында орналастыру жауапкершілігі Комплаенс қызметіне жүктеледі.

12.5 Есепке алынған жұмыс даналарын беру (қажет болған жағдайда) СМЖ ДП 7.5-01/02 сәйкес тіркелуі тиіс

12.6 Осы жо-ның есепке алынған жұмыс даналарының (қажет болған жағдайда) сақталуына СМЖ 7.5-01/02 ДП-ға сәйкес РҚКП жауапты болады.

13 Өзгерістер

Осы жоның "Өзгерістер туралы хабарламаларын" әзірлеу, ресімдеу, келісу және бекіту, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтырулар енгізу ДП СМК 7.5-01/02 сәйкес жүргізілуі СО СМК 4.01.5 сәйкес өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу парағында тіркелуі тиіс.

А қосымшасы
(анықтамалық)

Тәуекелдің әсер ету деңгейін бағалау

Балл	Мәні	Талаптарды сақтау	Салдардың жалпы сипаттамасы және олардың қысқаша сипаттамасы
1	2	3	4
1	Төмен	Реттеушілік талаптардың болмашы бұзылуы қолданыстағы рұқсаттарға/ лицензияларға әсер етпейді, айыппұл салу ықтималдығы	Тәуекелді іске асырудың салдары шамалы. Қызметке шамалы әсер ету, мақсаттарға шамалы әсер ету. Оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру бөлігінде білім беру саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптарды бұзу.
2	Орташа	Реттеушілік талаптардың елеулі түрде бұзылуы - қолданыстағы рұқсаттарға/ лицензияларға қатысты алаңдаушылық, айыппұлдар	Тәуекелді іске асырудың салдары айтарлықтай, бірақ оны толығымен түзетуге болады. Мақсаттарға қол жеткізуге, міндеттерді орындауға, тиісті деңгейде емес қызметке, қызметтің бұзылуына, айыппұлдарға айтарлықтай әсер ету. Білім беру процесін жүргізу үшін жағдай жасау бөлігінде білім беру саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптарды бұзу. Тәуекелді іске асырудың салдары өте маңызды, бірақ белгілі бір дәрежеде түзетілуі мүмкін.

1	2	3	4
3	Жоғары	Қолданыстағы рұқсаттарды/лицензияларды қайтарып алуға әкелуі мүмкін реттеушілік талаптарды өрескел бұзу, ірі айыппұлдар	Стратегиялық мақсаттардың басым бөлігіне қол жеткізу, қызметті тоқтату мүмкін емес. Білім беру процесі сапасының төмендеуіне әкеп соғатын немесе оны растайтын білім беру саласындағы нормативтік құқықтық актілерде белгіленген талаптарды бұзу; педагогтердің сапалық құрамының сәйкестігі бойынша білім беру қызметіне қойылатын хабарлама тәртібі мен біліктілік талаптарын сақтамау.

Б қосымшасы
(анықтамалық)

Тәуекелді іске асыру ықтималдығының деңгейін бағалау

Ықтималдылықты бағалау	Мәні	Частота или вероятность
1	Төмен	Оқиға бір жыл ішінде болуы екіталай. Тәуекелді іске асыру ықтималдығы 25 % дейін %.
2	Орташа	Оқиғаны бір жыл ішінде күтуге болады. Тәуекелді іске асыру ықтималдығы 26 % - дан 80 % - ға дейін %.
3	Жоғары	Оқиғаны жыл бойы күту керек, ол көп жағдайда болады. Тәуекелді іске асыру ықтималдығы 81 % - дан 100 % - ға дейін %.

В қосымшасы
(анықтамалық)

Тәуекелдер картасы

Тәуекел ықтималдығының деңгейі	3 - высокий	Ықтимал	Төзімсіз	Төзімсіз
	2 - орташа	Мардымсыз	Ықтимал	Төзімсіз
	1 - төмен	Мардымсыз	Мардымсыз	Ықтимал
		1 - төмен	2 - орташа	3 - жоғары
Тәуекелдің әсер ету деңгейі				

Г қосымшасы
(анықтамалық)

Тәуекелдерді басқару тізілімі

Тәуекел код ы	Тәуекелдің атауы	Тәуекел иесі	Тәуекел факторлары (себептері)	Әсер ету деңгейі	Ықтималдық деңгейі	Тәуекелді сандық бағалау	Тәуекелді іске асырудың	Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар	Мониторинг кезеңділігі, ай.
				(1-төмен, 2-орташа, 3-жоғары)					
Стратегиялық тәуекелдер									
1.1									
1.2									
Комплаенс тәуекелдер									
2.1									
2.2									
Операциялық тәуекелдер									
3.1									
3.2									
Құқықтық тәуекелдер									
4.1									
4.2									
Қаржылық тәуекелдер									
5.1									
5.2									
Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері									
6.1									
6.2									

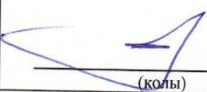
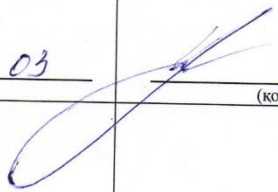
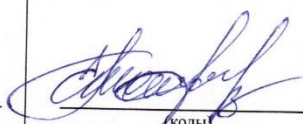

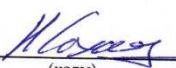

Д қосымшасы
(анықтамалық)

Тәуекелдерді басқару бойынша өткізілген іс-шаралар туралы есеп

Тәуекел коды	Тәуекел тобы	Тәуекелдің атауы	Тәуекел иесі	Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар	
				Қысқаша сипаттамасы	Өткізу күні

Е қосымшасы
(міндетті)

СМЖ ҰС Н 4.01.5/01

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ		
Лауазымы, Тегі, Аты-Жөні	Келісу күні	Қолы
Ғылыми жұмыс және инновация жөніндегі проректоры Ержанов Н. Т.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)
Академиялық жұмыс жөніндегі проректоры Быков П. О.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)
Даму стратегиясы, тәрбие және әлеуметтік жұмыс жөніндегі проректор Шахман Е. Т.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)
Экономика және қаржы департаменті директоры Кофтанюк Т. И.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)
Басқарма аппаратының басшысы Саханов Н. Н.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)
ҚКЕЖМСАБ басшысы Сабитова Р. А.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)
Нормобакылау: АжСМЖК сапа жөніндегі инженер Баяхметова Г. С.	20 <u>22</u> жылы <u>04</u> <u>03</u>	 (қолы)

(міндетті)

СМЖ ҰС Н 4.01.5/03

МЕРЗІМДІ ТЕКСЕРУЛЕРДІ ЕСЕПКЕ АЛУ ПАРАҒЫ				
Бұйрықтың нөмірі мен күні	Тексеру нәтижелері	Жазбаны енгізу күні	Ф. И. О. жазбаны енгізген тұлғаның	Жазба енгізген адамның қолы

К қосымшасы
(міндетті)

27

ЗАПРЕЩАЕТСЯ НЕСАНКЦИОНИРОВАННОЕ КОПИРОВАНИЕ ДОКУМЕНТА!

Настоящий документ не может быть полностью или частично воспроизведён, тиражирован и распространён без разрешения Председателя Правления-ректора НАО «Торайгыров университет»

ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАРДЫ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ					
Өзгерістің реттік нөмірі	Негіз (№, бұйрықтың күні)	Өзгерістерді енгізу күні	Өзгеріс енгізу күні	Аты-Жөні енгізген өзгерту	Өзгеріс енгізген тұлғаның ҚОЛЫ